

Beste Pieter,

Hieronder vind je mijn reactie op jouw commentaar op mijn manuscript. Ik loop de verschillende hoofdpunten uit jouw commentaar na en beschrijf wat ik met dat commentaar doe. Ik stuur je ook de hoofdstukken van het manuscript op die jij nog niet hebt gezien. Hier kun je, tot aanstaande dinsdag 9 uur, feitelijke onjuistheden in aanwijzen.

Hierna reageer op jouw 5 hoofdpunten (in jouw document genummerd 1 t/m 5) en beschrijf ik mijn aanpassingen naar aanleiding van jouw reactie.

1. Alles of niets

Jij stelt dat ik 'lezers wijsmaak' dat de Belastingdienst geen keuze had in het terugvorderen van kinderopvangtoeslag. Ik schrijf in hoofdstuk 12 dat de Belastingdienst in ieder geval tot 8 juni 2016 juridisch wel degelijk een keuze had (daarna mocht er geen beroep worden gedaan op het evenredigheidsbeginsel).

De Belastingdienst/Toeslagen dacht ten onrechte dat ze die keuze niet had (getuige de adviezen van haar eigen juristen aan het MT), en Sociale Zaken en Werkgelegenheid en MinFin geloofden ook dat die keuze ontbrak, getuige alle ambtelijke adviezen en opmerkingen in de Kamer. Dit staat ook zo in mijn boek (zie hoofdstuk 12).

Ik schrijf in mijn boek dat de Belastingdienst meer ambtelijke moed had moeten tonen om van standpunt te wijzigen. Tegelijkertijd laat ik ook zien dat er herhaaldelijk werd geweigerd door SZW en MinFin om de wet te wijzigen, de staatssecretaris van Financiën en de minister van SZW in de Kamer zeggen dat dit nu eenmaal de wet is, moties van de Kamer om dit te wijzigen met grote meerderheid worden verworpen. Die context staat in mijn boek, zie hoofdstuk 4 en 6.

Je wijst op twee rechtszaken waarin advocaten zich beroepen op algemene rechtsbeginselen om te tonen dat strijdigheid van de alles-of-niets benadering met algemene rechtsbeginselen geen nieuw punt is. De twee zaken waar je op wijst gaan echter over de gevolgen van stopzettingen van lopende toeslagen, en niet over terugvorderingen, en hebben dan ook niets te maken met de alles-of-niets benadering.

In de zaak van maart 2017 waarnaar jij verwijst gaat het om de vraag: stel dat de Belastingdienst de toeslag in september stopzet, kan de Belastingdienst dan een burger verwijten dat die sinds september geen kinderopvang meer heeft betaald, en het hele jaar toeslag terugvorderen? Het antwoord was nee. Je moet dan een knip in het jaar maken (januari tot september, september tot december). Dit gaat over de specifieke situatie, waarbij eerst is stopgezet, en dan wordt teruggevorderd. Dat is voor zover het vaker is voorgekomen, niet de alles-of-niets benadering, waarbij wordt teruggevorderd vanwege het onbetaald laten van een (deel) van de eigen bijdrage.

Een beroep op het evenredigheidsbeginsel is duidelijk afgewezen door de Raad van State op 8 juni 2016. Pas op 23 oktober 2019 is de Raad van State teruggekomen op deze snoeiharde lijn. Dat staat in mijn boek, zie hoofdstuk 12.

Aanpassingen naar aanleiding van het commentaar:

- Geen.

2. Gereede twijfel en nep-bewijs

Ik schrijf in hoofdstuk 7 dat er bij bezoeken aan gastouders en Dadim bevindingen werden gedaan die vragen oproepen. Bijvoorbeeld: schoolgaande kinderen die 230 uur opvang genieten (11 uur per dag, vijf dagen per week, 52 weken per jaar); berekeningen van hoeveel kinderopvangtoeslag door moeder aan oma kan worden betaald, waarbij de opbrengst wordt aangemerkt als 'familievoordeel'; en, later nog, bankafschriften waaruit blijkt dat gastouders bedragen terugboeken aan de vraagouders of opnemen in grote sommen contanten, vlak na ontvangst.

Hierdoor is het niet vreemd, schrijf ik, dat er door de Belastingdienst gekeken wordt naar de toeslaaanvragen van de bij Dadim aangesloten ouders. Wel vreemd is, zo schrijf ik ook in hoofdstuk 7, dat er meteen wordt stopgezet, zonder vragen te stellen, bij de helft van de ouders. Alles wat daarna gebeurt is ook vreselijk slecht: de vooringenomen besluiten, het zoekraken van stukken, de veel te lange bezwaarfase.

Deze aanpak is disproportioneel en dysfunctioneel. Op basis van deelwaarnemingen wordt iedereen gelijkelijk langs de lat van de toen geldende interpretatie van de wet gelegd. En aangezien die interpretatie vreselijk streng is, krijgen dus niet alleen mensen die daadwerkelijk mis zaten, maar ook mensen die niks misdaan hadden een probleem. Ik beschrijf dit uitgebreid in hoofdstuk 7.

Jij stelt in jouw berichtgeving dat de bevindingen van bezoeken aan gastouders en aan het gastouderbureau zijn gebaseerd op 'oude, achterhaalde documenten' en dat er in feite helemaal niks aan de hand was bij ouders van Dadim.

Je stelt, aan mij, dat de factsheets uit juni 2019 'de lezing van de houder van het gastouderbureau' ondersteunen. En dat het herhalen van de bevindingen in de documenten 'smaad en laster en onrechtmatige perspublicatie' zouden zijn. Je verwijst niet naar specifieke pagina's. Ik lees dat ook niet in die factsheets en de review. Wel lees ik in de review van juni 2019 dat enkele bevindingen van de CAF-inspecteurs, die ook in mijn manuscript worden beschreven, nogmaals worden bevestigd.

Bijvoorbeeld:

- Bevestiging van de bevindingen van het bezoek aan het gastouderbureau: opvang op niet-bestaande dagen (dossier 1); een berekening van de opbrengst voor zowel gastouder als vraagouder in het dossier (dossier 8); een baby van 20 dagen die 230 uur opvang geniet (dossier 4). (pp. 9-10)

- Bevestiging dat bij de gastouderbezoeken, waarbij bij twee kinderen 15 uur op de urenlijst staat, maar waarbij de kinderen desalniettemin niet aanwezig zijn. Bij elf kinderen staan er de dag van bezoek wel uren op de urenlijst, maar zijn de kinderen niet aanwezig op het moment van bezoek. (pp. 6-8).
- Bevestiging van een kind dat 230 uur opvang per maand geniet, terwijl deze al naar school gaat. (pg. 7).
- Opvraag van bankafschriften, waaruit blijkt dat twee gastouders vlak na ontvangst van betaling grote bedragen aan contanten opnemen.

Ik lees in de factsheets ook dat de dossiervorming op onderdelen slordig is, dat in de eerdere samenvatting enkel negatieve bevindingen over de gastouders stonden, en dat sommige bevindingen (niet de bevindingen hierboven genoemd) niet met onderliggende stukken zijn onderbouwd. Dit stond al in mijn tekst maar zal dat nog wat duidelijker verwerken.

Dat doet echter niet af aan het punt dat er ook volgens de factsheet een paar opmerkelijke dingen worden gevonden bij de bezoeken aan gastouders en gastouderbureau. Zo beschrijf ik dat ook in mijn boek.

Je zegt dat er geen verslagen zijn van de zestien bezoeken aan gastouders. Dat jullie er zes hebben en dat de Belastingdienst er twee heeft. Ik zie in jullie eigen WOB (Bijlage 4.1 pp.) meerdere excelformulieren van de gastouderbezoeken (waaronder de bevinding dat kinderen ouder dan vier jaar meer dan 200 uur opvang genieten, pp. 24-26).

Je zegt dat uit deze bevindingen geen ‘redelijk vermoeden van fraude, of misbruik, of oneigenlijk gebruik kan worden afgeleid’.

Dat lijkt mij ook - en ik schrijf dat ook nergens op - maar ze zijn wel aanleiding om bewijsstukken op te vragen en onderzoek te doen of er wel recht is op kinderopvangtoeslag. Dat is de crux.

Bovendien bestaat er dus een samenvatting van de bezoeken, waarin enkel de negatieve bevindingen, en niet de positieve bevindingen staan vermeld. Hierin kun je vooringenomenheid lezen. Dat vermeld ik ook in hoofdstuk zeven.

Aan de andere kant wil dat niet zeggen dat de héle samenvatting onjuist is. Hieronder een citaat uit de samenvatting:

- *Uren te hoog vaak ook geen bewijzen maandstaten > 5 VO*
- *Opvang al gestopt > 7 VO*
- *Peuterspeelzaal zitten in opgaaf voor uren KOT VO nov maandstaten al gevuld t/m 31 dec 2013 > 2 VO*
- *bijna nergens kinderen aangetroffen (2 wel)*
- *kinderen zitten niet bij de gastouder die opgegeven wordt maar bij een andere > 1 VO*
- *GO is vanaf juli 2013 aangesloten bij een ander gastouderbureau > 1 GO*
- *Bijna nooit contracten urenstaten facturen bewijzen van opvang aanwezig*

- *Diversen geven aan gastouderbureau vraagt KOT aan met Digid vraagouders*

Het valt mij op dat je al deze bevindingen verwerpt, omdat 'er aanleiding is voor grote twijfel over deze bevindingen'. Het is voor mij onduidelijk waarom die twijfel dusdanig ver strekt dat je kunt zeggen dat de bevindingen niet kloppen, en dus niet beschreven hoeven te worden in jouw artikelen. Dat zou namelijk betekenen dat de CAF-inspecteurs dit gewoon hebben verzonnen. Een sterke claim die gestut moet zijn met sterke bewijsvoering. Die bewijsvoering ontbreekt in jouw verslaggeving, en ook in jouw repliek op mijn boek.

Verder haal je in je commentaar op mij een interne e-mail van een klachtcoördinator van oktober 2016 aan, waaruit zou blijken dat de Belastingdienst wist dat er niks aan de hand was bij Dadim. Je schrijft dat de Belastingdienst zag dat er geen onvolkomenheden waren in de administratie, en dan citeer je de mail: 'op wat kleinigheden na, misschien'. Je vraagt mij waarom ik deze 'feitelijk relevante informatie' weglaat.

Het hele citaat van die mail luidt echter: 'Wat mij is bijgebleven is dat [xxx] tegen [xxx] heeft gezegd dat het [gastouderbureau] op wat kleinigheden na misschien eigenlijk niet zo veel te verwijten valt **maar dat het wel een redelijk aantal klanten heeft waar iets mis mee bleek te zijn en dat het dus niet zo gek is dat uiteindelijk de hele populatie tegen het licht heeft gehouden.** Maar het is alweer even geleden en ik kan het mis hebben.'¹

Allereerst zegt dat citaat wat ik ook in het boek beschrijf: er waren klanten waar iets mis mee bleek te zijn bij Dadim. Het is niet gek dat de Belastingdienst daar onderzoek naar doet als de wet dat voorschrijft.

Ten tweede, je gebruikt de opmerkingen van één ambtenaar bij de Belastingdienst als iets wat 'De Belastingdienst' zegt. Los van dat het feit dat het citaat jouw punt niet ondersteunt: ik vind zo'n zware conclusie baseren op één opmerking van één klachtcoördinator, twee jaar na dato, die niets met het onderzoek te maken had, en het naar eigen zeggen al niet meer zeker weet, geen overtuigend bewijs.

Jouw reactie gaat voor een groot deel in op de aanleiding om aan gastouders en het gastouderbureau een bezoek af te leggen. Die aanleiding zou zijn 'gefabricerd', omdat in de casusbeschrijving CAF-11, opgesteld voordat het bezoek werd afgelegd, staat dat een GGD-rapport uit 2013 kwam, terwijl die in werkelijkheid uit 2011 kwam. Vervolgens zijn positieve bevindingen in GGD-rapporten uit 2012 en 2013 niet in de casusbeschrijving opgenomen.

Het is hier belangrijk te benadrukken: de wet heeft helemaal geen aanleiding nodig. Volgens artikel 38 van de Awir heeft de Belastingdienst het recht om een onderzoek te doen naar het recht op toeslagen bij een gastouderbureau of gastouders. Het CAF heeft in 2014 bij 87 gastouderbureaus een bezoek afgelegd

---

¹ De context van dit citaat is dat Eva Gonzalez Perez een klacht heeft ingediend bij de Belastingdienst, omdat op de rechtszitting zou zijn gezegd dat de administratie van Dadim niet deugde.

(zie Kamerbrief van 21 april 2015).² Daarbij was niet altijd een aanleiding, anders dan de vage indruk dat dit riskante gastouderbureaus waren. Meer is namelijk ook niet nodig, het is geen strafrechtelijk onderzoek. Dit wordt ook door de rechter bevestigd in de verloren civiele zaak van Dadim (ECLI:NL:RBDHA:2019:6233).

Ik ben het met je eens dat ik in de tekst van mijn manuscript nog helderder kan beschrijven dat jij je voornamelijk baseert op het feit dat het GGD rapport uit 2011 foutievelijk als 2013 in de casusbeschrijving staat. Dat ga ik dan ook doen.

Dan, over het signaal uit september 2013 . Een inspecteur van de GGD Haaglanden laat in september 2013 over Dadim weten: ‘Beste. In de bijlage van deze mail de urenverantwoording van de vraagouder. Heel creatief ingevuld ;-)’ Je schrijft in je reactie op mijn manuscript dat dit signaal uit 2013 van de GGD je ‘uiteraard bekend’ was. En dat je het bestaan hiervan nooit heb ontkend.

Dat bevreemdt mij. Want je schrijft over deze mail in je artikel van 14 juni 2019³: *‘Waar komt dan het concrete signaal van fraude in 2013 vandaan? Volgens het stuk van de Belastingdienst uit oktober 2013 uit informatie van een inspecteur van de GGD Haaglanden. Er zou één gastouder zijn (dus niet gastouderbureau Dadim) met wie iets mis is. Wat laat Haaglanden ons officieel weten? Dat ze de Belastingdienst in die periode juist géén signalen hebben doorgegeven. Dat de citaten uit het stuk van de inspecteur níet in het dossier van deze gastouder zitten. Snel zwijgt hier wijselijk over.’* Ik lees hier een wel degelijk een ontkenning in, niet in de laatste plaats omdat er ook ‘geen signalen’ als tussenkop boven deze passage staat.

Je schrijft verder in je reactie dat je wel degelijk melding hebt gemaakt van de civiele zaak van Dadim, anders dan dat ik schrijf. Maar hier laat je cruciale informatie weg. Ik schrijf in mijn manuscript namelijk dat deze verloren civiele zaak niet wordt gemeld ‘in de artikelen over ‘nepbewijs’’. En dat klopt.

Dit is een relevant feit, aangezien de argumenten die je inbrengt in je artikel (GGD-rapport uit 2011 en niet uit 2013) ook worden ingebracht tijdens deze procedure, en door de rechter werden verworpen.

Je maakt later nog melding van de verloren procedure in de column: ‘Machtsmisbruik door een liegende landsadvocaat’. Je wijdt daar het verlies aan een ‘liegende landsadvocaat’.

In het algemeen nog één punt: je schrijft vaker - in je verslaggeving, je columns en je mail naar mij - iets met de strekking als ‘er was geen sprake van fraude’. Dat klopt helemaal. Maar er is een wereld tussen fraude en foutloos. En juist door de harde uitleg van wet- en regelgeving werden zelfs kleine fouten bestraft alsof er een misdaad is begaan.

---

² <https://zoek.officiëlebevestigingen.nl/kst-17050-503.html>

³ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4746951/belastingdienst-menzo-snel-fraude-ministerie-van-financien>

Het is inmiddels duidelijk dat veel ouders in de CAF-11 zaak geen recht hadden op kinderopvangtoeslag, ook na bezwaar en beroep. Ik roep de bevindingen van de commissie-Donner en de ADR in herinnering. De commissie-Donner constateerde: 'In de 790 kinderopvangtoeslagen die in het CAF 11-dossier aan de orde waren, restte na de correctie van bezwaar en beroep nog 539 zaken waarin een bedrag moest worden terugbetaald. Per kinderopvangtoeslag-jaar per ouder betreft dit een schuld van gemiddeld € 5.404; bij meerdere kinderopvangtoeslag-jaren is dat dus een veelvoud daarvan.'

Over de resultaten van de rechtsgang schrijft de commissie. 'In de 229 zaken waarin het bezwaar ongegrond, dan wel niet ontvankelijk werd bevonden (en niet herzien), werd in 116 beroep ingesteld, dat in 10 gevallen gegrond of deels gegrond werd bevonden. De uitspraken in beroep leidden in 43 gevallen tot hoger beroep. Ook in hoger beroep werd in de overgrote meerderheid van zaken de beslissing van Toeslagen gebillijkt.'

De Auditdienst Rijk neemt in haar onderzoek een steekproef van 60 dossiers van CAF-11 en komt tot de volgende conclusie: 'Ons onderzoek naar 60 stopzettingen van toeslagen bij de CAF 11-zaak bevestigt het beeld' dat ouders 'veelal geen recht hadden op kinderopvangtoeslag op basis van de wet- en regelgeving en de uitleg daarvan op dat moment door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.'

Los van de globale cijfers: je kunt in de rechtszaken die Eva Gonzalez Perez voert zien dat niet alle kinderopvangkosten zijn betaald, en dat de administratie van uren erg rommelig is. Zie bijvoorbeeld: ECLI:NL:RVS:2019:1147 en ECLI:NL:RVS:2018:1041

Ik constateer op basis van deze bevindingen dat volgens de toen geldende uitleg van de wet de Belastingdienst veelal gelijk kreeg in de CAF-11 zaak. Voorzover we dus de uitkomsten in CAF-11 oneerlijk vinden, wil ik met mijn boek laten zien, moeten we ook naar de wet en de uitleg daarvan kijken.

Je noemt het vaktechnisch memo van maart 2017. Die beschrijf ik ook - ongelakt - in mijn boek, al hecht ik er minder belang aan. Al is het alleen maar omdat dit gaat over de specifieke situatie in CAF-11 (enkele honderden mensen) en niet over de hele toeslagenaffaire (enkele tienduizenden mensen). Ik zie ik het vooral als een bevestiging van de bevindingen van de Nationale Ombudsman een paar maanden later. Het valt mij wel op dat haar aanbeveling (groepsgewijs compenseren middels vaststellingsovereenkomsten) niet wordt opgevolgd, en de directie Toeslagen blijkbaar weer individueel toeslagen wil gaan beoordelen. Dit staat allemaal beschreven in mijn manuscript.

Aanpassingen naar aanleiding van het commentaar:

- Ik heb de tekst aangepast om duidelijker te maken dat dit rapport uit 2011 foutiefelijk in de casusbeschrijving staat als 2013.
- Ik heb in de tekst aangepast dat het signaal uit september 2013 niet gaat over het gastouderbureau, maar over één gastouder van het gastouderbureau.

- ‘Signaal’ heb ik in de tekst vervangen door het meervoud ‘signalen’.
- Ik maak duidelijker dat in het CAF-11 onderzoek meerdere gastouderbureaus zijn betrokken.
- Ik maak duidelijker dat in de samenvatting van gastouderbezoeken enkel de veelal negatieve, en niet de positieve bevindingen zijn opgenomen.
- Ik verduidelijk in de tekst dat Eva Gonzalez Perez een belangrijke bron is, uiteraard niet de enige.

3. Verwerken én gebruiken van tweede en eerste nationaliteit (waaronder in CAF)

We zijn het eens dat de tweede nationaliteit nog steeds in de systemen van de Belastingdienst staat. In jouw artikelen suggereer je dat de tweede nationaliteit ook daadwerkelijk is gebruikt om toeslagaanvragers met een migratieachtergrond te selecteren, en extra te controleren. De Autoriteit Persoonsgegevens, waarover ik schrijf in het bijgevoegde hoofdstuk 18, laat zich hier niet over uit.

Jij baseert je in het artikel van 20 mei 2019 op de aantijgingen van twee gastouderbureaus: Dadim en Bizzie Kids. Qua Bizzie Kids: jij schrijft dat alleen bij ouders met een migratieachtergrond toeslagen werden stopgezet. Ik citeer uit jouw artikel: ‘De man van Jacqueline Imminga zegt vaak: laat het los, leef niet in het verleden. Maar Jacqueline kán het niet loslaten. En ze wil het ook niet. Ze moest in 2014 noodgedwongen stoppen met haar kinderopvang Bizzie Kids omdat de Belastingdienst in 2014 opeens alle toeslagen stopzette van haar klanten met een tweede nationaliteit.’⁴

Ik bestrijd dat in mijn manuscript. Eén van mijn bronnen is inmiddels openbaar: pagina zes en zeven van de factsheet van 14 juni 2019, deel 4.⁵ Ik citeer uit die documenten: ‘Bij mensen met een buitenlandse achternaam zijn toeslagen niet eerder gestopt dan de mensen met een Nederlandse achternaam (wat de suggestie in de media was). [...] Op de volgende pagina zijn alle vraagouders te zien die toeslag ontvingen over 2014. Dat zijn overwegend mensen met de Nederlandse nationaliteit. Van al die mensen is de toeslag tegelijk stopgezet.’

Aanpassingen

- Ik verduidelijk in de tekst dat jullie onderzoek voor het eerst laat zien dat de tweede nationaliteit nog steeds aanwezig is in de systemen van de Belastingdienst.
- Ik verwijder de zin: ‘De prangende vraag luidt: waarop baseren Trouw en RTL Nieuws zich als ze beweren dat deze gegevens zijn gebruikt om ouders met een dubbele nationaliteit extra te controleren?’
- Mijn boek bevat een hoofdstuk over het rapport van de Autoriteit Persoonsgegevens en de aangifte van het ministerie tegen de eigen Belastingdienst, dat ik je hierbij meestuur. Dit hoofdstuk was nog niet klaar toen ik je mijn manuscript stuurde

⁴ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4716276/belastingdienst-discriminatie-etnisch-profileren-toeslagen>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/11/factsheets-14-juni-2019-deel-4>

4. Het onderzoek van de EDP-auditoren en de niet gevonden documenten.

Je schrijft dat de woordvoerder jullie meldde dat 'inherent aan de werkwijze van EDP-auditoren is dat zij toelichting krijgen van de organisatie of de belastingplichtige waar het onderzoek plaatsvindt.' En je voegt daaraan toe dat hier 'geen woord Spaans' bij staat. Ik vind dat niet zo vreemd. Als je een computer moet onderzoeken, dan zal je toch echt moeten weten hoe die computer in elkaar steekt.

Je zegt: 'er is overleg geweest, de opdracht is ingeperkt, door de opdrachtgever, en de EDP-auditoren hebben dit geaccepteerd.' De staatssecretaris schrijft in zijn brief in reactie op jullie berichtgeving: 'De EDP-auditoren hebben aangegeven dat zij in hun verslag van 2 oktober zelf een voorstel hebben gedaan voor het vervolg van de werkzaamheden die naar hun mening binnen redelijke tijd door henzelf was uit te voeren. Hun voorstel bestond uit twee varianten. In overleg met het Ministerie van Financiën is de meest uitgebreide variant gekozen. Er was daarbij volgens de auditoren geen sprake van beperking of belemmering.'

Jij schrijft hierover: 'Koekkoek! Dus niet de opdrachtgever, maar de onderzoekers hebben het gedaan. Zo gaat dat, om de waarheid heen schrijven.' Het is mij niet duidelijk waarom hier om de waarheid heen wordt geschreven. En je legt dat ook niet uit in je uitvoerige repliek op mijn manuscript.

Je hebt over twee dingen gelijk wat betreft het onderzoek van de EDP-auditoren: je schrijft niet dat de toegang tot de schijf is ontzegd, maar dat de toegang is *beperkt*. Dit pas ik aan. Ik schreef dat er geen overleg was geweest met het Ministerie van Financiën, dit klopt niet, en dat zal ik in de tekst duidelijk maken.

Je stelt in reactie op de sectie over EDP-auditoren in mijn manuscript opnieuw vast dat je grote twijfels hebt bij de bevindingen van gastouderbezoeken. Omdat het GGD-rapport verkeerd gedateerd was, en omdat positieve bevindingen niet in de samenvatting stonden. Het is mij nog steeds onduidelijk waarom dan *alle* bevindingen niet zouden kloppen.

Je citeert Menno Snel in de Tweede Kamer die zegt: 'Er was geen aanleiding om onderzoek te doen.' Hij doelt op een strafrechtelijk onderzoek naar fraude. Daar was inderdaad geen aanleiding toe. Nogmaals: geen fraude betekent niet foutloos.

Je stelt verder in je repliek een aantal vragen:

- Waarom is een speciaal samenwerkingsgebied op een Q-schijf niet onderzocht?
- Waarom is de CAF-evaluatie mogelijk verkeerd gedateerd van februari 2015 naar 2016?
- Waarom geeft de staatssecretaris geen 'onderhandenwerkversies' van het document verstrekt?

En vraagt mij vervolgens waarom deze 'feitelijk relevante informatie' niet in het boek staat. Ik vind onbeantwoorde vragen geen 'feitelijk relevante informatie'.

Aanpassingen:

- Ik wijzig de tekst dat de toegang tot de FIOD-schijf door de staatssecretaris zou zijn ontzegd. Ik schrijf nu dat het onderzoek volgens jullie zou zijn 'beperkt'.
- Ik schreef dat er geen overleg was geweest met het Ministerie van Financiën, dit klopt niet, en dat zal ik in de tekst duidelijk maken.
- Ik schreef dat er een scan was gemaakt van de FIOD-schijf, dat klopt niet, dus dat zal ik in de tekst duidelijk maken.

5. Overige feitelijke onjuistheden

Je schrijft dat ik jouw twitterberichten in de aanloop naar het debat over de Bulgarenfraude in mei 2013 verkeerd interpreteer. Om deze tweets gaat het:

- 'Geen verlening voorschot bij onbekende aanvrager. Kan dat echt niet per gisteren? #fraude #weekers'⁶
- 'Geen voorschot bij verhoogd frauderisico.... Kan dat niet gewoon per 1 juli? #fraude #weekers'⁷
- 'Toeslagenvoorschot bij 'signaal' gemeente inzake fraude. Kan nog steeds. #weekers #fraude'⁸
- 'Waarom is de Belastingdienst pas in april 2013 begonnen met het 'uitnodigen' van mensen waar onjuiste aanvraag wordt vermoed? #weekers'⁹
- 'Inzet risicoprofielen. Kennelijk nog niet geregeld. #weekers #fraude'¹⁰

Je schreef mij in je eerdere antwoord op mijn vragen van 20 oktober hierover: 'Het waren retorische vragen naar aanleiding van het beleid dat na een aanvankelijke vertraging nu wel kwam, niet per se mijn mening.' Je vindt dat ik hier 'relevante context' uit je citaat weglaat. Je schrijft namelijk dat je met deze twitterberichten 'de politieke spagaat van Weekers' poogde bloot te leggen. Aan de ene kant was hij onthutst over de Bulgarenfraude, aan de andere kant speelde hij kampioen fraudebestrijding.

Ik zal je citaat aanpassen, waarbij duidelijk wordt dat je hiermee naar eigen zeggen ook de politieke spagaat van Weekers poogde bloot te leggen.

Je schrijft: 'Uit die evaluaties volgt een helder patroon: stopzetting op basis van 'partiële waarneming' en een vooringenomen groepswijze behandeling. En

---

⁶ [Tweet](#) van Pieter Klein (12 mei 2013).

⁷ [Tweet](#) van Pieter Klein (12 mei 2013).

⁸ [Tweet](#) van Pieter Klein (12 mei 2013).

⁹ [Tweet](#) van Pieter Klein (10 mei 2013).

¹⁰ [Tweet](#) van Pieter Klein (12 mei 2013).

vervolgens veel bezwaren. Uit die evaluaties volgde dus dat CAF11 geen incident was.' Ik heb de 224 pagina's doorgenomen en zie dat patroon niet terug.

Je schrijft over doorprocederen door de Belastingdienst in een zaak die in juli 2019 bij de rechtbank van Rotterdam kwam. Hierbij oordeelde de rechter dat in een toelagenzaak van een ouder, 'het volledige dossier' van het CAF-onderzoek naar het gastouderbureau moet overleggen. De Belastingdienst is op dit specifieke punt - niet op de toegekende schadevergoeding of het recht op kinderopvangtoeslag - in hoger beroep gegaan bij de Raad van State, om duidelijkheid te verkrijgen over wat 'het volledige dossier' dan is, en hoe ver deze uitspraak reikt. Dit is ook zo uitgelegd in een Kamerbrief van 23 augustus 2019.¹¹

Je schrijft over de aangifte tegen de Belastingdienst door het eigen ministerie, en het advies hierover van Allen & Overy. Dit staat nu in een nieuw hoofdstuk, hoofdstuk 18, die heb ik bijgevoegd.

Aanpassingen

- Ik pas je citaat naar aanleiding van de twitterberichten aan, zodat duidelijk wordt dat je hiermee de 'politieke spagaat' poogde bloot te leggen.
- Ik neem jullie nieuws over de rappelplicht op in het boek.
- Ik heb een nieuw hoofdstuk (18) over de aangifte en het etnisch profileren bijgevoegd.

Nogmaals dank voor je uitgebreide commentaar. Graag verneem ik je eventuele reactie op de nieuwe hoofdstukken voor dinsdag 9 uur. Mocht je daarin feitelijke onjuistheden aantreffen, dan zal ik die met de hoofdredactie van *De Correspondent* bestuderen en wegeen.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de hoofdredactie van *De Correspondent*,

Jesse Frederik

---

¹¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-518.html>